

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

BRITISH-UKRAINIAN ACADEMIC CONGRESS

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

JUNE 19-21, 2026
MANCHESTER, UNITED KINGDOM

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

BRITISH–UKRAINIAN ACADEMIC CONGRESS

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

June 19-21, 2026

Manchester, United Kingdom

This edition was approved for publication on July 5, 2026.

Published in A4 format online on website:

<https://naukainfo.com/conference?id=134>

Publisher: Sole proprietor Soloviov O. V. Certificate of registration in the State Register of Publishers, Manufacturers, and Distributors of Publishing Products series DK № 8227, dated April 23, 2025.

Manchester, United Kingdom
2026

UDC 001.3-048.35:0/9](06)

Proceedings of the International scientific and practical conference “British–Ukrainian Academic Congress” (June 19-21, 2026) / Publisher website: www.naukainfo.com. - Manchester, United Kingdom, 2026. - 122 p.

ISBN 978-617-8680-79-4

<https://doi.org/10.64828/conf-134-2026>

The recommended citation for this publication is:

Shevchenko T. G. Research into the specifics of the development of performing arts in Ukraine under martial law // British–Ukrainian Academic Congress : proceedings of the International scientific and practical conference (June 19-21, 2026). - Manchester, United Kingdom : naukainfo.com, 2026. - Pp. 15-21. - URL: <https://naukainfo.com/conference?id=134>

Editor

Soloviov O. V.

*M.Sc.Ed., M.P.A., Hon. PhD, Academic Advisor,
Head of the European Union Research Department,
Ukrainian Institute of Scientific Strategies*

The collection of scientific articles is a scientific and practical publication that includes research papers by students, postgraduate students, Candidates and Doctors of Sciences, researchers, and practitioners from Ukraine, Europe, neighboring countries, and beyond. The articles reflect studies of processes and changes in the structure of modern science. This collection is intended for students, postgraduate and doctoral candidates, educators, researchers, practitioners, and all those interested in current trends in the development of modern science.

E-mail: journal@naukainfo.com

Publisher website: <https://www.naukainfo.com>

© Publisher website: naukainfo.com, 2026

© Ukrainian Institute of Scientific Strategies (UISS), 2026

© All authors, 2026

27.	Bobro Olena Valeriivna UKRAINE IN THE EURASIAN DIMENSION: INTERCULTURAL DIALOGUE IN THE DEVELOPMENT OF GENERAL MEDICAL COMPETENCIES	85
PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY		
28.	Сліпченко Катерина Романівна ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВОЇ ПРОГРАМИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	87
MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH		
29.	Аряєв Микола Леонідович, Сеньківська Людмила Іванівна, Лотиш Надія Григорівна, Коломієць Дар'я Вячеславівна, Коропець Віра Василівна, Папінко Роман Мар'янович АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ У НОВОНАРОДЖЕНИХ: ДІАГНОСТИКА ТА «ЧЕРВОНІ ПРАПОРЦІ»	89
30.	Дейкун Микола Петрович ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВЗАЄМОДІЇ КОНЦЕПЦІЇ «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я», СТРАТЕГІЇ «ЗДОРОВ'Я У ВСІХ ПОЛІТИКАХ», СОЦІАЛЬНИХ ДЕТЕРМІНАНТ ЗДОРОВ'Я ТА ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	92
31.	Ліщенко Анна Ігорівна, Гамбарян Ілона Євгенівна НЕВРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОСТКОВІДНОГО СИНДРОМУ	95
32.	Станкевич Валерій Васильович, Какура Ірина Валентинівна, Тетеньова Ірина Олександрівна, Костенко Алла Іванівна, Федоришина Олена Михайлівна, Гуменнікова Наталія Миколаївна НЕБЕЗПЕКА МІЛІТАРНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ	97
PHARMACY AND PHARMACOTHERAPY		
33.	Носенко Олександр Анатолійович, Дьякова Лариса Юрійвна, Джан Тетяна Віталіївна, Паришков Віктор Олександрович, Кошман Анастасія Ігорівна АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА СТАНДАРТІВ ОБІГУ ЕФІРНИХ ОЛІЙ ЯК СУПУТНИХ ТОВАРІВ АПТЕЧНОГО АСОРТИМЕНТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	100
ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION		
34.	Зайцева Анна Олексіївна ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА АРХІТЕКТУРНЕ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНИХ СПОРТИВНИХ ЦЕНТРІВ	107
CULTURE AND ARTS		
35.	Грабовська Ірина Миколаївна, Гулейкова Ірина Олександрівна ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ІНТРОЛІГАТОР ВАСИЛЬ ЧЕБАНІК	109
36.	Чегусова Зоя Анатоліївна ХУДОЖНЬО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ ТВОРЦІВ ПРОФЕСІЙНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.: ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПЕЦИФІКИ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ	112
37.	Роговська Єлизавета Владиславівна ЗНАЧЕННЯ ДИТЯЧИХ ВОКАЛЬНИХ КОНКУРСІВ У РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	115
GEOGRAPHY AND GEOLOGY		
38.	Міняйло Оксана Олексіївна, Міняйло Олександр Васильович ГЕОГРАФІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	118

Ліщенко Анна Ігорівна
Гамбарян Ілона Євгенівна

лікарі-інтерни
Одеський національний медичний університет
Кафедра неврології та нейрохірургії
Одеса, Україна

НЕВРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОСТКОВІДНОГО СИНДРОМУ

Анотація: узагальнено сучасні дані щодо неврологічних аспектів постковідного синдрому. Проаналізовано основні неврологічні, когнітивні та психоемоційні прояви, механізми їх розвитку та віддалені наслідки. Встановлено, що постковідний синдром супроводжується значним неврологічним навантаженням, яке можна подолати за допомогою комплексного терапевтично-реабілітаційного впливу.

Ключові слова: постковідний синдром, неврологічні розлади, когнітивні порушення, нейропсихіатричні прояви, ураження нервової системи, реабілітація.

Окрім гострих респіраторних уражень пандемія COVID-19 стала причиною широкого спектру довготривалих наслідків, що охоплюють різні органи та системи організму. Особливе місце серед них займають неврологічні порушення, які можуть зберігатися протягом тривалого часу після перенесеної інфекції та суттєво впливати на якість життя пацієнтів. Строкатість та різноманіття неврологічної симптоматики після перенесення COVID-19 зумовлює актуальність дослідження даної наукової проблематики.

Постковідний синдром визначається як сукупність довготривалих патологічних станів, що виникають після перенесеної коронавірусної інфекції та зберігаються протягом 12 тижнів і більше. У Міжнародній класифікації хвороб цей стан представлений як пост-COVID-стан (U09.9). У сучасній науковій літературі також використовуються терміни «тривалий COVID-19» (Long COVID-19), «хронічний COVID-19» (Chronic COVID-19) та «післягострий COVID-19» (Post-acute COVID-19) [3, с. 44].

Аналіз сучасних досліджень свідчить про значну поширеність неврологічних порушень у структурі постковідного синдрому. Неврологічні розлади супроводжують різні стадії COVID-19, а ураження центральної та периферичної нервової системи спостерігаються майже у 40% хворих [1, с. 57]. Провідними патогенетичними механізмами вважаються цитокін-опосередковане системне запалення, гіпоксемія, порушення гемостазу та ендотеліальної функції, нейротропні властивості вірусу, накопичення внутрішньоклітинного феритину та поєднаний вплив зазначених факторів на нервову систему [1, с. 57]. Близько половини клінічних проявів COVID-19 мають неврологічний характер і включають головний біль, аносмію, порушення смаку, запаморочення, когнітивні та емоційні розлади, а також вогнищеву неврологічну симптоматику [1, с. 57]. Серед віддалених наслідків описані невротичні черепних нервів, гострі аутоімунні полінейропатії, цереброваскулярні ускладнення, включаючи транзиторні ішемічні атаки, інсульти та венозні тромбози, а також порушення пам'яті та настрою [1, с. 57]. Крім цього постковідний синдром може супроводжуватися тяжкими неврологічними ураженнями, зокрема енцефалопатією, енцефалітом, менінгітом, судомними нападами, синдромом Гійєна-Барре, полінейропатією, парезами та атаксією [1, с. 58].

Клінічна структура психічних розладів у пацієнтів із постковідним синдромом представлена депресивним, тривожним, астено-невротичним та когнітивним синдромами, що опосередковано вказують на неврологічні порушення [2, с. 48]. У таких хворих виявляються підвищені показники депресії, тривоги, соматизації, obsесивно-компульсивних проявів, фобічної тривоги та міжособистісної чутливості [2, с. 48]. Водночас за шкалами MoCA та MMSE встановлено наявність легких і помірних когнітивних порушень, а також зниження загальної когнітивної продуктивності за Адденбрукською когнітивною шкалою [2, с. 48].

Серед осіб, які перенесли COVID-19, переважали невмотивована тривога, внутрішня напруга, астенична симптоматика, психічна стомлюваність, дратівливість, нав'язливі тривожні думки та порушення сну [3, с. 45]. Клінічна структура емоційних розладів була представлена переважно тривожним, депресивним, астено-іпохондричним та дисфоричним варіантами психопатологічної симптоматики [3, с. 45]. У результаті комплексного психодіагностичного обстеження було виявлено

високий рівень тривоги, депресії, соматизації, фобічної тривоги та обсесивно-компульсивних проявів, а також значну поширеність надмірної нервово-психічної напруги [3, с. 45].

При масштабному аналізі результатів емпіричних досліджень було виявлено збереження неврологічних та нейрокогнітивних симптомів навіть через 12 місяців після перенесеної інфекції [5]. Найчастішими проявами були втрати пам'яті, головний біль, запаморочення, розлади сну, а також тривога і депресія. Крім того, значна частка пацієнтів продовжувала страждати від порушень нюху та смаку, що свідчить про тривале ураження нервової системи після COVID-19 [5].

Приєднання COVID-19 у пацієнтів із міастенією гравіс призводить до вираженого прогресування м'язової слабкості, розвитку дихальної недостатності та погіршення клінічного перебігу захворювання [4, с. 25]. Серед факторів ризику несприятливого перебігу визначено старший вік, тривалість захворювання, ожиріння та супутню соматичну патологію [4, с. 25].

На основі узагальнення результатів наведених досліджень можна стверджувати, що неврологічні аспекти постковідного синдрому характеризуються значною клінічною різноманітністю та охоплюють ураження як центральної, так і периферичної нервової системи. До найбільш поширених проявів належать головний біль, запаморочення, порушення нюху і смаку, когнітивна дисфункція, зниження пам'яті та концентрації уваги, хронічна втома, розлади сну, тривожні та депресивні стани. У частини пацієнтів можуть виникати тяжкі неврологічні ускладнення, зокрема цереброваскулярні події, енцефалопатії, енцефаліти, аутоімунні полінейропатії та синдром Гійєна-Барре. Зафіксовано також деструктивний вплив COVID-19 на перебіг наявних неврологічних захворювань. Сукупність цих проявів свідчить про системний характер ураження нервової системи та необхідність тривалого неврологічного спостереження за пацієнтами після перенесеної коронавірусної інфекції.

Таким чином, постковідний синдром є складним мультисистемним станом, у структурі якого неврологічні порушення займають одне з провідних місць. Їхня висока поширеність, тривалий перебіг та потенційний вплив на когнітивне, емоційне й фізичне функціонування людини визначають необхідність подальших досліджень механізмів розвитку та вдосконалення підходів до діагностики, профілактики і реабілітації таких пацієнтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Баля В. М., Марченко А. С., Бобро Л. М. Неврологічні ускладнення постковідного синдрому. Current Challenges of Science and Education : Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference. Berlin, 2024. С. 56–58. URL: <https://repo.knmu.edu.ua/items/e6a11c15-796e-49bb-8aef-6a465295cc7f> (дата звернення: 16.06.2026).
2. Кожина Г. М., Лещина І. В., Самойлова О. В., Бережний Г. Г., Могилка О. П. Патопсихологічні особливості емоційних та когнітивних розладів у структурі постковідного синдрому. Медицина сьогодні і завтра. 2024. Т. 93. № 4. С. 45-50. DOI: <https://doi.org/10.35339/msz.2024.93.4.kls>
3. Лещина І. В. Клініко-психопатологічні та патопсихологічні особливості емоційних розладів в структурі постковідного синдрому. Український вісник психоневрології. 2024. Т. 32. Вип. 2 (119). С. 43–46. DOI: <https://doi.org/10.36927/2079-0325-V32-is2-2024-7>
4. Марчук М. С., Зінченко М. С., Соколова Л. І. Міастенія гравіс, ускладнена розвитком COVID-19: аналіз клінічних випадків. Український неврологічний журнал. 2022. № 3–4. DOI: <https://doi.org/10.30978/UNJ2022-3-25>
5. Boorle N. V. L. D., Kurra N., Gandrakota N. et al. Neurological Manifestations of Long COVID: A Systematic Review (P10-15.003). Neurology. 2024. Vol. 102 (7 Supplement 1). DOI: <https://doi.org/10.1212/WNL.0000000000208321>